

ZAKONIK O KRIVICNOM POSTUPKU

("Sl. list SRJ", br. 70/2001 i 68/2002 i "Sl. glasnik RS", br. 58/2004, 85/2005, 115/2005, 85/2005 - dr. zakon, 49/2007, 20/2009 - dr. zakon i 72/2009)

Član 5

(1) Licu lišenom slobode bez odluke suda, odmah se saopštava da nije dužno ništa da izjavi, da sve što izjavi može biti upotrebjeno kao dokaz protiv njega i da ima pravo da bude saslušano u prisustvu branioca koga samo izabere ili branioca koji će mu biti postavljen na teret budžetskih sredstava, ako ne može samo da ga plati.

(2) Lice lišeno slobode bez odluke suda mora bez odlaganja, a najkasnije u roku od 48 sati biti predato nadležnom istražnom sudiji, u protivnom se pušta na slobodu.

(3) Osim prava koja okrivljenom i osumnjičenom pripadaju po članu 4. ovog zakonika, lice lišeno slobode ima i sledeća dopunska prava:

1) da se na njegov zahtev o vremenu, mestu i svakoj promeni mesta lišenja slobode bez odlaganja obavesti član porodice ili drugo njemu blisko lice, kao i diplomatsko-konzularni predstavnik države čiji je državljanin, odnosno predstavnik međunarodne organizacije ako je u pitanju izbeglica ili lice bez državljanstva;

2) da neometano opšti sa svojim braniocem, diplomatsko-konzularnim predstavnikom, predstavnikom međunarodne organizacije i Zaštitnikom građana;

3) da ga na njegov zahtev bez odlaganja pregleda lekar koga slobodno izabere, a ako on nije dostupan, lekar koga odredi organ lišenja slobode, odnosno istražni sudija;

4) da pokrene postupak pred sudom, odnosno da izjavi žalbu sudu koji je dužan da hitno odluči o zakonitosti lišenja slobode.

(4) Zabranjeno je i kažnjivo svako nasilje nad licem lišenim slobode i licem kome je sloboda ograničena. Prema takvom licu mora se postupati čovečno, sa uvažavanjem dostojanstva njegove ličnosti.

Član 7

(1) U krivičnom postupku u službenoj upotrebi je srpski jezik i ćirilčko pismo. Drugi jezici i pisma službeno se upotrebljavaju u skladu sa zakonom.

(2) U sudovima na čijim područjima žive pripadnici nacionalnih manjina, u službenoj upotrebi u krivičnom postupku su i njihovi jezici i pisma, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 8

(1) Tužbe, žalbe i drugi podnesci upućuju se sudu na jeziku koji je u službenoj upotrebi u sudu.

(2) Strani državljanin lišen slobode može upućivati sudu podneske na svom jeziku.

Član 9

(1) Krivični postupak vodi se na jeziku koji je u službenoj upotrebi u sudu.

(2) Stranke, svedoci i druga lica koja učestvuju u postupku imaju pravo da u postupku upotrebljavaju svoj jezik. Ako se postupak ne vodi na jeziku tog lica, obezbediće se, na teret budžetskih sredstava, usmeno prevođenje onoga što ono, odnosno drugi iznosi, kao i isprava i drugog pisanog dokaznog materijala.

(3) O pravu na prevođenje poučiće se lice iz stava 2. ovog člana, koje se može odreći tog prava ako zna jezik na kome se vodi postupak. U zapisniku će se zabeležiti da je data pouka i izjava učesnika.

(4) Prevođenje se poverava tumaču.

Član 10

(1) Pozive, odluke i druga pismena upućuje sud na srpskom jeziku.

(2) Ako je u sudu u službenoj upotrebi i jezik nacionalne manjine, sud će na tom jeziku dostavljati sudska pismena licima koja su pripadnici te nacionalne manjine, a u postupku su se služila tim jezikom. Ta lica mogu zahtevati da im se pismena dostavljaju na jeziku na kome se vodi postupak.

(3) Okrivljenom koji je u pritvoru, na izdržavanju kazne ili na izvršenju mere bezbednosti u zdravstvenoj ustanovi dostaviće se i prevod pismena iz stava 1. ovog člana na jeziku kojim se služi u postupku.

Član 11

Sudovi saobraćaju međusobno i ukazuju jedni drugima pravnu pomoć na jeziku koji je u službenoj upotrebi u sudu. Ako je pismeno sastavljeno na jeziku nacionalne manjine, a upućuje se sudu u kome taj jezik nije u službenoj upotrebi, priložiće se prevod na srpskom jeziku.

Član 368

(1) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji:

1) ako je sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude učestvovao sudija ili sudija-porotnik koji nije sudelovao na glavnom pretresu ili koji je pravnosnažnom odlukom izuzet od suđenja;

2) ako je na glavnom pretresu sudelovao sudija ili sudija-porotnik koji se morao izuzeti (član 40. tač. 1) do 5);

3) ako je glavni pretres održan bez lica čije je prisustvo na glavnom pretresu po zakoniku obavezno, ili ako je optuženom, braniocu, oštećenom kao tužiocu ili privatnom tužiocu, protivno njegovom zahtevu, uskraćeno da na glavnom pretresu upotrebljava svoj jezik i da na svom jeziku prati tok glavnog pretresa (član 9);

4) ako je protivno zakoniku bila isključena javnost na glavnom pretresu;

5) ako je sud povredio propise krivičnog postupka u pogledu postojanja optužbe ovlašćenog tužioca ili predloga oštećenog, odnosno odobrenja nadležnog organa;

6) ako je presudu doneo sud koji zbog stvarne nenadležnosti nije mogao suditi u toj stvari ili ako je sud nepravilno odbacio optužbu zbog stvarne nenadležnosti;

7) ako sud svojom presudom nije potpuno rešio predmet optužbe;

8) ako je optužba prekoračena (član 351. stav 1);

9) ako je presudom povređena odredba člana 382. ovog zakonika;

10) ako se presuda zasniva na dokazu na kome se po odredbama ovog zakonika ne može zasnivati;

11) ako je izreka presude nerazumljiva, protivrečna sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopšte razloga ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi potpuno nejasni ili u znatnoj meri protivrečni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji znatna protivrečnost između onog što se navodi u razlozima presude o sadržini isprava ili zapisnika o iskazima datim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika.

(2) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i ako sud za vreme pripremanja glavnog pretresa ili u toku glavnog pretresa, ili prilikom donošenja presude, nije primenio ili je nepravilno primenio koju odredbu ovog zakonika, ili je na glavnom pretresu povredio pravo odbrane, a to je bilo ili je moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.